

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының
Ошторма-Юмъя авыл жирлеге Советы

КАРАР

17.11.2023 ел

№31

Татарстан Республикасы Кукмара
муниципаль районы Ошторма-Юмъя
авыл жирлеге муниципаль берәмлеге
Уставына үзгәрешләр керту турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы, «Муниципаль берәмлекләр уставларын дәүләт теркәвенә алу турында» 2005 елның 21 июлендәге 97-ФЗ номерлы Федераль законнар, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Ошторма-Юмъя авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә муниципаль берәмлек Уставы нигезләмәләрен гамәлдәге законнарга туры китерү максатларында Ошторма-Юмъя авыл жирлеге Советы карар бирде:

1. Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Ошторма-Юмъя авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Уставына түбәндәге үзгәрешләрне кертергә:

1.1. 5 статьяның 1 өлешендәге 12 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«12) балалар һәм яшьләр белән эшләү буенча чараларны оештыру һәм гамәлгә ашыру, яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыруда катнашу, яшьләрнен хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен тәэмин итү һәм ялау чараларын эшләү һәм гамәлгә ашыру, яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыруның төп юнәлешләре буенча муниципаль программаларны эшләү һәм гамәлгә ашыру, торак пунктта яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыру мониторингын оештыру һәм гамәлгә ашыру;»;

1.2. түбәндәге эчтәлектәге 18.1 статьясы белән тулышландырырга:

«18.1 статья Авыл жирлеге старостасы

1. Жирле үзидарә органнары һәм авыл торак пункты халкының жирлектә урнашкан авыл торак пунктында жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл иткәндә үзара хезмәттәшлекне оештыру өчен, авыл жирлеге старостасы билгеләнергә мөмкин.

2. Авыл торак пункты старостасы составына әлеге авыл торак пункты кергән авыл жирлеге Советы тарафыннан авыл торак пункты гражданнары жыене тәкъдиме буенча билгеләнә. Авыл торак пункты старостасы әлеге авыл торак пункты территориясендә яшәүче һәм актив сайлау хокукуна ия Россия Федерациисе гражданнары арасыннан яисә гражданнар жыене тәкъдим иткән

көнне 18 яшкә житкән һәм әлеге авыл торак пункты территориясенә урнашкан торак бинасы булган Россия Федерациясе гражданнары арасыннан билгеләнә.

3. Авыл торак пункты старостасы, муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органының үз вәкаләтләрен дайми булмаган нигездә гамәлгә ашыручы депутаты муниципаль вазыйфасыннан тыш, дәүләт вазыйфасын, дәүләт гражданлык хезмәте вазыйфасын, муниципаль вазыйфаны яисә муниципаль хезмәт вазыйфасын алмаштыручы зат булмый, хезмәт мәнәсәбәтләрендә һәм жирле үзидарә органнары белән турыдан-туры бәйле башка мәнәсәбәтләрдә була алмый.

Татарстан Республикасы законы белән тарихи һәм башка жирле традицияләрне исәпкә алыш, авыл жирлеге старосты вазыйфасының башка атамасы билгеләнергә мөмкин.

4. Авыл жирлеге старостасы итеп түбәндәге зат билгеләнә алмый:

1) муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органының үз вәкаләтләрен дайми булмаган нигездә гамәлгә ашыручы депутаты муниципаль вазыйфасыннан тыш, дәүләт вазыйфасын, дәүләт гражданлык хезмәте вазыйфасын, муниципаль вазыйфаны яисә муниципаль хезмәт вазыйфасын алмаштыручы;

2) суд тарафыннан хокуктан файдалануга сәләтsez яисә хокуктан файдалану сәләтө чикләнгән дип танылган;

3) гамәлдән чыгарылмаган яки төшерелмәгән хөкем ителүе булган.

5. Авыл торак пункты старостасының вәкаләтләре 5 ел тәшкил итә.

Авыл жирлеге старостасының вәкаләтләре авыл торак пункты гражданнары жыене тәкъдиме буенча составына әлеге авыл торак пункты кергән авыл жирлеге Советы карары буенча, шулай ук «Россия Федерациясенә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131 - ФЗ номерлы Федераль законның 40 статьясының 10 өлешендәге 1 7 пунктларында билгеләнгән очракларда.вакытыннан алда туктатыла.

6. Авыл жирлеге старостасы аңа йөкләнгән бурычларны хәл итү өчен түбәндәгеләрне башкара:

1) авыл торак пунктында жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү мәсьәләләре буенча жирле үзидарә органнары, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр һәм башка оешмалар белән хезмәттәшлек итә;

2) халық белән хезмәттәшлек итә, шул исәптән гражданнар жыеннарында, жыелышларында, конференцияләрендә катнашу аша, мондый чаралар нәтижәләре буенча жирле үзидарә органнары тарафыннан мәжбури каралырга тиешле муниципаль хокукий актлар проектлары рәвешендә рәсмиләштерелгән мөрәжәгатьләр һәм тәкъдимнәр жибәрә;

3) авыл торак пунктында яшүчеләргә жирле үзидарә оештыру һәм гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча мәгълүмат бирә, шулай ук жирле үзидарә органнарыннан алынган башка мәгълүматны аларга житкерүдә ярдәм итә;

4) жирле үзидарә органнарына гавами тыңлауларны һәм жәмәгать фикер алышуларын оештыруда һәм үткәрудә, аларның нәтижәләрен авыл жирлегендә игълан итүдә ярдәм итә;

5) авыл жирлеге халкы өчен өстенлекле әһәмияткә ия булган мәсьәләләр буенча инициатив проект керту инициативасы белән чыгыш ясау хокукуна ия;

6) әлеге Устав һәм (яки) Татарстан Республикасы Законы нигезендә жирлек Советының норматив хокукий актында каралган башка вәкаләтләрне һәм хокукларны гамәлгә ашыра.

7. Авыл торак пункты старостасының эшчәнлеге гарантияләре һәм статусының башка мәсьәләләре әлеге Устав һәм (яки) Татарстан Республикасы Законы нигезендә авыл жирлеге Советының норматив хокукий акты белән билгеләнә.

1.3. 30 нчы статьяга түбәндәге эчтәлекле 9 нчы өлешне өстәргә:

«9. Жирлек Советы депутаты, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар белән билгеләнгән чикләүләрне һәм тыюларны, мәнфәгатьләр каршылыгын булдырмау яки җайга салу турындагы таләпләрне үтәмәгәне һәм бурычларны үтәмәгәне өчен, әгәр мондый чикләүләрне, тыюларны һәм таләпләрне үтәмәү, шулай ук мондый бурычларны үтәмәү күрсәтелгән затлардан бәйсез булган хәлләр тикшерүе тарафыннан «Ришвәтчелеккә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясындагы 3-6 өлешләрендә каралган тәртиптә таныла икән ришвәтчелеккә каршы тору максатында җаваплылыктан азат ителә.»;

1.4. 40 нчы статьяга түбәндәге эчтәлекле 2.1 өлешен өстәргә:

«2.1. Район жирлеге депутатының вәкаләтләре район жирлеге каары белән, әгәр депутат житди сәбәпләрсез район жирлегенең барлык утырышларында алты ай рәттән катнашмаса, вакытыннан алда туктатыла.»;

1.5. 43 статьяга түбәндәге эчтәлекле 6 нчы өлешне өстәргә:

«6. Жирлек башлыгы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар белән билгеләнгән чикләүләрне һәм тыюларны, мәнфәгатьләр каршылыгын булдырмау яки җайга салу турындагы таләпләрне үтәмәгәне һәм бурычларны үтәмәгәне өчен, әгәр мондый чикләүләрне, тыюларны һәм таләпләрне үтәмәү, шулай ук мондый бурычларны үтәмәү ажардан бәйсез булган хәлләр тикшерүе тарафыннан «Ришвәтчелеккә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясындагы 3-6 өлешләрендә каралган тәртиптә таныла икән ришвәтчелеккә каршы тору максатында җаваплылыктан азат ителә.»;

1.6. 49 статьяның 1 өлеше 9 пунктының икенче абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә::

«- балалар һәм яшьләр белән эшләү буенча чараларны оештыра һәм гамәлгә ашыра, яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыруда катнаша, яшьләрнең хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен тәэмин итү һәм яклау чараларын

эшли һәм гамәлгә ашыра, яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыруның төп юнәлешләре буенча муниципаль программаларны эшли һәм гамәлгә ашыра, торак пунктта яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыру мониторингын оештыра һәм гамәлгә ашыра;»;

1.7. 63 статьяда:

а) 1 нче өлештә:

1 нче пунктны «федераль законнар белән билгеләнгән очраклардан тыш» дигән сүзләр белән тулыландырырга;

2 пунктта «яки белә торып дөрес булмаган яки тулы булмаган мәгълүматны тәкъдим итү» сүзләрен «, федераль законнарда билгеләнгән очраклардан тыш, белә торып тулы булмаган мәгълүмат тапшыру яки белә торып дөрес булмаган мәгълүмат тапшыру» сүзләренә алыштырырга;

б) 2 нче өлешне «федераль законнар белән билгеләнгән очраклардан тыш» дигән сүзләр белән тулыландырырга;

1.8. 71 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«71 статья. Муниципаль хокукый актларны бастырып чыгару (игълан итү) һәм аларның үз көченә керү тәртибе

1. Муниципаль хокукый актлар, жирлек Советының Россия Федерациясе Салым кодексы нигезендә үз көченә керә торган Салымнар һәм жыемнар турында норматив хокукый актларыннан тыш, имзаланганнан соң 10 көн узгач үз көченә керә.

2. Жирлек башлыгының, жирле үзидарәненең башка вазыйфаи затларының хокукый актлары, әгәр шул ук актлар белән башкасы билгеләнмәгән булса, алар имзаланган көннән үз көченә керә.

3. Кеше һәм гражданның хокукларына, ирекләренә һәм бурычларына кагылышлы муниципаль норматив хокукый актлар, муниципаль берәмлек оештыручы булып торган оешмаларның хокукый статусын билгели торган муниципаль норматив хокукый актлар, шулай ук жирле үзидарә органнары арасында төzelә торган килешүләр рәсми рәвештә игълан ителгәннән соң үз көченә керә.

4. Муниципаль хокукый актны, шул исәптән жирле үзидарә органнары арасында төzelгән килешүне игълан итү дип түбәндәгеләр таныла:

1) муниципаль хокукый актны рәсми рәвештә бастырып чыгару;

2) муниципаль хокукый актны чикләнмәгән затлар (дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары, дәүләт һәм муниципаль китапханәләр, файдалана алышлык башка урыннарда) файдалана алышлык урыннарда урнаштыру;

3) хокукый акт текстын жирлек торак пунктлары территориясендә маҳсус мәгълүмат стендларында урнаштыру. Күрсәтелгән стендларның саны һәм аларның урнашу урыннары жирлек Советы тарафыннан раслана һәм жирлек халкы тарафыннан муниципаль хокукый акт тексты белән каршылыксыз танышу мөмкинлеген тәэмин итәргә тиеш;

4) «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә муниципаль берәмлекнен рәсми сайтында урнаштыру;

5) Татарстан Республикасы хокукий мәгълуматының рәсми порталында www.pravo.tatarstan.ru адресында урнаштыру (ЭЛ ММЧ ны теркәү туринда ФС 77 – 602 номерлы таныклык 44 2014 елның 17 декабрендә Элемтә, мәгълумати технологияләр һәм массакүләм коммуникацияләр өлкәсендә күзәтчелек буенча Федераль хезмәт (Роскомнадзор) тарафыннан бирелгән).

5. Муниципаль хокукий актның, шул исәптән жирле үзидарә органнары арасында тәзелгән килешүнең рәсми басылышы булып аның тулы текстының «Хезмәт даны» («Трудовая слава») газетасында беренче басылуы яки аның тулы текстының Татарстан Республикасының рәсми хокукий мәгълумат порталында беренче урнаштырылуы санала.

6. Әгәр муниципаль хокукий актны, шул исәптән жирле үзидарә органнары арасында тәзелгән килешүне рәсми рәвештә бастырып чыгару чөлтәр басмасында икән, жирлектә 2009 елның 9 февралендәге 8-ФЗ номерлы «Дәүләт органнары һәм жирле үзидарә органнары эшчәнлеге туринда мәгълуматка керүне тәэммин итү туринда» Федераль закон нигезендә жирлектә, өстәмә техник чарапар кулланмыйча гына, чикләнмәгән төркем кешеләр файдалана алырлык урыннарда дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары, дәүләт һәм муниципаль китапханәләр, файдалана алырлык башка урыннарда) «Интернет» мәгълумати-телекоммуникация чөлтәренә тоташтыруның бер яки берничә пунктын булдыру тәэммин ителә.

7. Һәр муниципаль хокукий актта аның реквизитлары булырга тиеш: аның исеме, имзалау датасы (жирлек Советы кабул иткән хокукий актлар өчен – шулай ук жирлек Советы аны кабул иткән дата), теркәлү номеры, хокукий актка кул куйган вазыйфаи затның исеме, мөхере.

8. Жирлек Советының жирлек бюджеты туринда, аның үтәлеше туринда хисап туринда, жирле салымнар һәм жыемнар билгеләү туринда каарлары, жирлек Советы Регламенты, жирлек Советы, жирлек Башлыгы тарафыннан кабул итегән башка норматив хокукий актлар, жирле үзидарә органнары арасында тәзелгән килешүләр, таралуы федераль закон белән чикләнгән мәгълуматлары булган муниципаль хокукий актлардан яки аларның аерым нигезләмәләреннән тыш, алар имзаланганнан соң жиде көн эчендә рәсми рәвештә бастырылырга (халыкка игълан итеп) тиеш.

9. Муниципаль сайлаулар, жирле референдум билгеләү туринда, жирлек Советы депутатының вәкаләтен туктату, чикләрне үзгәртү, жирлекне үзгәртеп кору, жирлек Башлыгын һәм аның урынбасарын сайлау мәсьәләсе буенча тавыш бирүне билгеләү туринда норматив булмаган хокукий актлар һәм закон нигезендә башка актлар мәжбүри рәвештә рәсми бастырып чыгарылырга (халыкка игълан итеп) тиеш.

10. Закон яки әлеге Устав нигезендә рәсми рәвештә бастырып чыгару (халыкка игълан итү) мәжбүри булмаган норматив булмаган муниципаль хокукий актлар аларны чыгарган жирле үзидарә органнары яки вазыйфаи затлары каары буенча бастырылырга (халыкка игълан итеп) мөмкин.

11. Бастырганда (халыкка игълан иткәндә) муниципаль хокукий актның реквизитлары курсәтелә.

12. Муниципаль норматив хокукий актлар, шул исәптән жирле референдумда (гражданнар жыенесинде) кабул итегән хокукий актлар

рәвешендә рәсмиләштерелгән каарлар оештыру һәм алып бару Татарстан Республикасы дәүләт хакимиәте органнары тарафыннан Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә башкарыла торган Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукий актлар регистрына кертелергә тиеш.»

2. Элеге каарны Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чeltәрендә [htth://pravo.tatarstan.ru](http://pravo.tatarstan.ru) веб-адресы буенча Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматының рәсми порталында, Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чeltәрендә <http://pravo.tatarstan.ru> веб-адресы буенча Кукмара муниципаль районының рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Ошторма-Юмья авылы территориясендәге мәгълүмат стендларында бастырырга.

Жирлек башлыгы:

С.В. Тимофеев